

**UCHWAŁA NR XXV/158/2025
RADY GMINY ZŁOTA**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029**

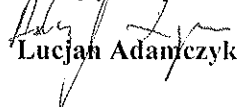
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz.1153.) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) a także na podstawie art. 10 ust.1 , ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) . na podstawie art.6 ust.2 pkt.1 ustawy dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj Dz.U. 2024 poz. 1673) Rada Gminy Złota uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złota, natomiast realizację programów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Złotej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Przewodniczący Rady Gminy Złota

Lucjan Adamczyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029
Program opracowany przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotej

Podstawa prawna Programu ;

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ;
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej;
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;

Diagnoza

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu, stosowania środków uzależniających i stosowania przemocy w rodzinie stanowią jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawiska te mają istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego, stan zdrowia także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Alkoholizm i narkomania pociąga z sobą psychodegradację jednostki rodziny, załamanie się procesów socjalizacyjnych u dzieci, ponadto wzmacnia występowanie przemocy i prowadzi do współuzależnienia całej rodziny. Koszty ponoszone przez społeczeństwo w związku z nadużywaniem alkoholu i środków uzależniających dotyczą zarówno sfery społecznej jak i materialnej.

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje czynności zobowiązujące poddaniu się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, będących często sprawcami przemocy. Komisja inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu; podejmuje czynności w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; kieruje na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotej wezwała na posiedzenia w latach 2022-2025 roku 25 osób nadużywających alkoholu oraz 35 świadków, z którym przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia uzależnień. Osoby, które nie współpracowały z komisją w zakresie rozwiązywania swego problemu alkoholowego kierowano do Sądu Rodzinnego w celu orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Uwzględniając powyższe dane, działania przewidziane w niniejszym programie na przełomie lat 2026-2029 będą się koncentrowały głównie na zapobieganiu uzależnieniom wśród mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy Złota.

I. Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października

1982 r. nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii oraz zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym w celu minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień od zachowań. Aby zapobiec uzależnieniom behawioralnym, rosnącemu zainteresowaniu alkoholem, dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, należy zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, należy położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psychiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest także prowadzenie działań edukacyjno informacyjnych. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej. Program ma na celu

tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gminnych. Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z treścią tych ustaw samorządy gmin uzyskały kompetencje do podjęcia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej. Działania te ujęte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029 Alkohol i alkoholizm, narkotyki i narkomania są problemami społecznymi, które stanowią wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Duże rozpowszechnienie picia alkoholu i używania narkotyków ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Bardzo często na tym tle występuje zjawisko przemocy domowej w rodzinie. Zjawisko to naraża na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną i inne wolności. Stąd wywodzi się postulat, aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny i zrównoważonego podejścia pomiędzy działaniami na rzecz ograniczenia picia alkoholu i używania narkotyków, a co za tym idzie ograniczenia przemocy w rodzinie.

II. Wyjaśnienie podstawowych pojęć oraz przedstawienie zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych

Uzależnienia - medyczne zaburzenie zdrowia, stan psychologicznej albo psychicznej i fizycznej zależności od jakiegoś psychoaktywnego środka chemicznego, przejawiający się okresowym lub stałym przymusem przyjmowania tej substancji w celu uzyskania efektów jej działania lub uniknięcia przykrych objawów jej braku (abstynencyjne objawy). Motywem skłaniającym do rozpoczęcia przyjmowania środków uzależniających jest ich działanie: rozluźniające (uspokajające, nasenne, przeciwłękowe, przeciwbólowe), stymulujące (aktywizujące, dopingujące, poprawiające samopoczucie, podwyższające intensywność przeżywania, zmniejszające łaknienie), halucynogenne (zmieniające intensywność spostrzegania i myślenia lub zniekształcające je, zmieniające stan świadomości). Rozwój uzależnienia jest zależny od wielu czynników, m.in. od specyficznych właściwości substancji uzależniającej, fizjologicznych właściwości organizmu (warunkujących szybkość powstawania uzależnienia), cech osobowości sprzyjających działaniu substancji uzależniającej (bierność, niesamodzielność) i czynników środowiskowych ułatwiających kontakt z takimi substancjami (słabość więzi rodzinnych, brak perspektyw życiowych, presja grup subkulturowych, pochopne zastosowanie leku). Leczenie jest długotrwałe i trudne, wymaga wytrwałości ze strony uzależnionych i leczących. Liczne programy leczniczo-rehabilitacyjne są dostosowane do typu i fazy rozwoju uzależnienia, zwykle obejmują okresy: detoksykacji (eliminowanie objawów odtrucia i abstynencyjnych), reorientacji (budowanie motywacji do leczenia), rehabilitacji (uczenie się nowych wzorców życia bez środków uzależniających).

Problem alkoholowy

Alkohol jest jednym z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. W Polsce głównym środkiem uzależniającym jest alkohol etylowy (alkoholizm).

Choroba alkoholowa - to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również i jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych chorób przewlekłych.

Objawy choroby alkoholowej:

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol
- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia
- nawroty picia po próbach podejmowania abstynencji
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożywaniem alkoholu
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe

- objawy abstynencyjne
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków zdrowotnych oraz społecznych. Skutkiem zdrowotnym może być nieprawidłowe funkcjonowanie wątroby, np. rozwój stłuszczenia wątroby, czy też marskość, a uszkodzenie organu jest nieodwracalne, (można je spowolnić lub zatrzymać, podejmując odpowiednie leczenie). Częste upijanie się ma wpływ również na układ krążenia oraz system nerwowy, gdyż może prowadzić do: uszkodzeń komórek nerwowych, udaru mózgu, otępienia, zaburzeń w pracy mięśnia sercowego, choroby wieńcowej, zawału serca, nadciśnienia tętniczego krwi. Wzrasta również ryzyko wystąpienia zaburzeń hormonalnych, chorób immunologicznych oraz nowotworów (w szczególności przetyku, krtani, gardła, języka oraz jelita grubego). Skutki alkoholizmu można także zaobserwować w wielu innych sferach, zwłaszcza rodzinnej, zawodowej oraz społecznej. Alkohol często staje się również przyczyną przemocy psychicznej lub fizycznej, może doprowadzić do rozpadu małżeństwa, utraty przyjaciół, itp.

Narkomania

Narkotyk - w języku potocznym jest określany wymiennie jako substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka. W psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowie (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoju, przeżycia ekstremalnych doznań
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforie, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie)
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne
- często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękki” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Objawy uzależnienia od narkotyków, w zależności od zażywanej substancji psychoaktywnej, mogą być nieco inne. Symptodem świadczącym o zażywaniu narkotyków może być zmiana sposobu bycia, środowiska, stylu ubierania się. Osoby uzależnione często oddalają się od przyjaciół i rodziny, mają problemy w kontaktach z otoczeniem, stają się drażliwe, nerwowe, zaniedbują codzienne obowiązki (szkolne, zawodowe, domowe). Podstawowym objawem uzależnienia jest niekontrolowany przymus sięgania po substancje odurzające (psychoaktywne). Uzależniony traci kontrolę nad przyjmowanymi narkotykami, mimo starań nie jest w stanie utrzymać abstynencji. Narkomania prowadzi do wielu szkód zdrowotnych (psychicznych i fizycznych) oraz społecznych. Zażywanie narkotyków zaburza funkcjonowanie poszczególnych narządów w ludzkim organizmie. Środki psychoaktywne zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia udaru mózgu, zawału serca, spadku odporności, uszkodzenia wątroby, nerek, a także powstania zakrzepów w żyłach. Narkomanii mają również problem z obniżeniem płodności oraz spadkiem libido. Osoby przyjmujące narkotyki dożylnie są też bardziej narażone na zarażenie groźnymi chorobami jak WZW typu C oraz wirus HIV. Zazwyczaj uzależnienie od narkotyków widać w wyglądzie. Osoby uzależnione są osłabione,

blade oraz tracą na wadze. Często też występuje u nich przewlekły katar, kaszel oraz krwawienia z nosa. Narkotyki nie pozostają bez wpływu na sferę psychiczną. Środki psychoaktywne mogą powodować zaburzenia osobowości, stany lękowe, a nawet depresję. Narkomanii mogą towarzyszyć również zaburzenia pamięci, nerwice, ostra lub przewlekła psychoza, a także zaburzenia o charakterze seksualnym. W zależności od rodzaju przyjmowanych środków może się pojawić nadmierne pobudzenie, agresja i drażliwość, jak i apatia bądź przygnębienie.

Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Przykładowe objawy mogące świadczyć o uzależnieniu behawioralnym od hazardu:

- wydawanie coraz większej ilości pieniędzy na hazard
- potrzeba gry, aby osiągnąć pożądaną poziom podniecenia
- trudności w ograniczaniu lub rzucaniu hazardu
- uczucie niepokoju lub irytacji podczas próby ograniczenia lub rzucenia grania
- uporczywe, częste myśli o hazardzie takie jak planowanie zakładów, myślenie o wcześniejszych doświadczeniach z hazardem i opracowywanie strategii, jak zdobyć więcej pieniędzy na grę
- powrót do hazardu w sytuacji przygnębienia
- kontynuowanie hazardu nawet po utracie pieniędzy przy próbie wyjścia na tzw. „zero”
- ponoszenie konsekwencji finansowych lub społecznych w wyniku uprawiania hazardu

Uzależnienia behawioralne, w zależności od rodzaju, prowadzą do poważnych konsekwencji zarówno psychicznych, fizycznych jak i społecznych.

Leczenie ich polega na:

- psychoterapii uzależnień – tj. procesie, w którym uczestniczy grupa specjalistów, którego celem jest m.in. uświadomienie sobie przez osobę uzależnioną mechanizmów chorobowych, zmiana destrukcyjnych nawyków, nauka konstruktywnych sposobów radzenia sobie z emocjami
- uczestnictwie osoby uzależnionej w grupie samopomocowej (np. Anonimowi Jedzeniolicy, Anonimowi Hazardziści)
- farmakoterapii, która może mieć swoje zastosowanie w sytuacjach, kiedy nasilenie objawów u pacjenta w sposób znaczny utrudnia mu uczestnictwo w w/w formach leczenia. Stanowi środek doraźny, wspierający proces terapii.

III. Cel i zadania programu

Gminny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-20229 określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Celem głównym niniejszego Programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Złota problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i innych zachowań oraz ich negatywnych następstw, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców. Zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości alkoholu, narkotyków w tym także uzależnień behawioralnych oraz prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej.

Zadanie 1

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej , w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez edukację społeczną i profilaktykę

- włączenie się w kampanię o tematyce antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz na tematy przemocy w rodzinie, uzależnienia behawioralne
- organizowanie prelekcji i pogadań na tematy związane ze szkodliwym działaniem alkoholu , i narkomanii oraz przemocą w rodzinie a także uwzględnienie uzależnień behawioralnych najczęściej występujących wśród młodzieży szkolnej
- organizowanie prelekcji i pogadań na temat szkodliwości działania alkoholu i nikotyny na organizm człowieka
- organizowanie prelekcji i pogadań na temat szkodliwości działania alkoholu i nikotyny na organizm człowieka
- organizowanie spektakli i koncertów o tematyce szkodliwości wszelkiego typu używek w tym uzależnień behawioralnych
- realizacja programów profilaktycznych we wszystkich szkołach w zależności od potrzeby
- dofinansowanie zajęć sportowo- edukacyjno- rekreacyjnych
- wspieranie zajęć integralnych poprzez organizowanie festynów , koncertów , konkursów z zakresu szeroko pojętej profilaktyki oraz letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Zadanie 2

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomani

- Udzielanie konsultacji rodzinom z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz rodzin z problemami natury behawioralnej
 - organizowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych podnoszących kwalifikacje osób świadczących usługi terapeutyczne
- wyposażenie placówek własnych w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych
- dofinansowanie zajęć rehabilitacyjnych w trakcie obozów terapeutycznych
- utworzenie i utrzymanie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i przemocy
- współpraca z placówkami terapeutycznymi działającymi na terenie powiatu w celu poszerzenia świadczonych usług
- kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do specjalistycznych poradni odwykowych współpraca z Sądem Rodzinnym w Pińczowie i kierowanie wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie poddania się leczeniu odwykowemu

Zadanie 3

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe oraz uzależnienia behawioralne pomocy w różnych formach

- Zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla rodzin patologicznych
- zwiększenie skuteczności interwencji wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny spowodowanych nadużyciem alkoholu, narkotyków uzależnień behawioralnych(opracowanie i wdrożenie programów terapeutycznych dla sprawców przemocy; szkolenia dla pracowników Policji , GOPS , członków GKRPA , ZI)
- współpraca z Niebieską Liniją- wsparcie finansowe dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych tj. organizowanie wypoczynku letniego i zimowego , opłacenie dożywiania, zakup pomocy dydaktycznych

Zadanie 4

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu , narkotyków oraz z problemami uzależnień behawioralnych

- Wczesne wykrywanie zagrożeń alkoholowych , narkotykowych oraz behawioralnych w rodzinach oraz motywowanie do leczenia i terapii
- kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do poradni zdrowia psychicznego , poradni odwykowych
- współpraca z placówkami lecznictwa stacjonarnego i ambulatoryjnego
 - kierowanie do Sądu Rodzinnego wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu

Zadanie 5

Przestrzeganie przepisów obowiązującego prawa związanego z wydaniem i cofaniem zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz przestrzeganie zasad tej sprzedaży

- Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy i podejmowanie odpowiednich interwencji w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Gminy dotyczących lokalizacji punktów sprzedaży i limitów zawartych w uchwale
- zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy

Zadanie 6

Pomoc ofiarom przemocy w rodzinach

- Zorganizowanie spotkań dla ofiar przemocy ze specjalistą do w/w spraw
- kierowanie ofiar przemocy na terapię leczniczo- rehabilitacyjną
- szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- opłata pobytu dla osób dotkniętych przemocą w ośrodkach , hostelach itp.

Zadanie 7

Wskazanie pozytywnych wzorców osobowych poprzez zagospodarowanie czasu wolnego

- Dofinansowanie działań profilaktycznych min. wypoczynku wakacyjnego i zimowego
- prowadzenie zajęć sportowych w szkołach oraz świetlicach i doposażenie tych placówek w sprzęt min. sportowy oraz pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych
- przygotowanie oraz tworzenie obiektów sportowych pod kątem zajęć oraz rozgrywek w piłkę nożną, piłkę siatkową, tenisa stołowego oraz innych , celem zagospodarowania czasu wolnego oraz wskazywania pozytywnych wzorców jego zagospodarowania
- prowadzenie zajęć sportowych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży
 - przygotowanie do zajęć sportowych oraz dydaktycznych pomieszczeń w których mają być realizowane w niezbędny sprzęt (w tym sportowy) oraz niezbędne pomoce dydaktyczne

Zadanie 8

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz uzależnień behawioralnych

- Organizacja imprez okolicznościowych m.in. Mikołajki, Wigilia, Dzień Dziecka oraz innych dofinansowywanie działań na rzecz zagospodarowania
 - czasu wolnego dzieci i młodzieży
 - zakup sprzętu sportowego dla szkół
 - prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjno- kulturalnych
- współpraca z różnymi organizacjami społecznymi i instytucjami w zakresie walki z uzależnieniami, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć

- wspieranie działań Policji, Poradni Odwykowej, placówek oświatowych oraz innych instytucji czy organizacji pozarządowych (np. LZS)
- współpraca z placówkami oświatowym , stowarzyszeniami oraz klubami zlokalizowanymi na terenie Gminy Złota celem propagowania pozytywnych wzorców oraz szerzenia działań w ramach profilaktyki

Zadanie 8

Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Wynagrodzenia dla członków Komisji
- rozmowy edukacyjno- motywacyjne z osobami zgłaszanymi na leczenie odwykowe oraz z ich rodzinami
- rozpatrywanie wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego
- udzielanie rodzinom pomocy prawnej i innej celem minimalizacji skutków choroby alkoholowej
- podnoszenie kwalifikacji członków Komisji, udział w szkoleniach , konferencjach itp.
- obsługa korespondencyjna, zakup artykułów biurowych
- refundacja badań biegłych powołanych przez Sąd w Pińczowie
- udział w kampaniach edukacyjno- profilaktycznych
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży podawania i spożywania napojów alkoholowych zwanej dalej kontrolą obejmującą:
 - a) przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi dotyczących w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym
 - b) sprawdzenie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z prawem miejscowym
 - c) weryfikacja przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w zezwoleniu Wójta Gminy

IV. Zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Posiedzenia komisji odbywają się, co najmniej raz w miesiącu, maksymalnie pięciokrotnie w ciągu kwartału.
2. Ustala się wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla członków komisji w postaci diety w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia , dla sekretarza komisji 12 % minimalnego wynagrodzenia. Natomiast przewodniczącej komisji za czynności związane z działalnością komisji ustala się miesięczne wynagrodzenie w postaci diety w wysokości 30 % minimalnego wynagrodzenia.
3. Dieta określona w pkt.3 i 4 przysługuje także za udział w przeprowadzonych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
6. Diety są wypłacane na podstawie przedłożonej listy obecności z posiedzenia komisji oraz przeprowadzonych kontroli.
7. Wypłata następuje do końca miesiąca, w którym odbyło się posiedzenie Komisji.

IV. Źródła finansowania Programu

Zadania ujęte w Programie finansowane są ze środków budżetu Gminy pochodzących z dochodów z opłat pobieranych przez Gminę Złota za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży na podstawie art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. Realizatorzy i adresaci Programu

Realizatorami są:

- Urząd Gminy Złota ;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotej ,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotej ,
- Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie ,
- Sąd Rejonowy w Pińczowie ,
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Grupa diagnostyczno - pomocowa w Gminie Złota ,
- placówki oświatowe z terenu gminy ,
- organizacje pozarządowe i inne podmioty szczególnie te prowadzące działalność w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz sportu, rekreacji i kultury,
- kuratorzy zawodowi.

Adresatami są:

- dzieci i młodzież szkolna,
- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych
- osoby z uzależnieniami behawioralnymi,
- członkowie rodzin osób uzależnionych,
- osoby pijące alkohol szkodliwie bądź ryzykownie
- sprzedawcy napojów alkoholowych

VI. Postanowienia końcowe:

1. Spodziewane efekty realizacji programu:

- uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i używania środków odurzających;
- wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie zachowań abstynenckich;
- wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomani zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagowanie samopomocy;
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków;
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii;
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień;

2. Realizacja zadań programu w przypadku pojawienia się nowych potrzeb może być poddana modyfikacji.

3. Sposób kontroli realizacji programu:

- stały monitoring realizacji programu prowadzony przez GKRPA w Złotej

Załącznik nr 1 do uchwały nr XXV/158/2025

Rady Gminy Żłota

z dnia 29 grudnia 2025 r.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2026-2029

Nr	Treść zadania	Sposób realizacji	Termin	Instytucje i osoby współpracujące przy realizacji programu	Preliminarz wydatków
I	2	3	4	5	6
I	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez edukację społeczną i profilaktykę	•włączenie się w kampanie o tematyce antyalkoholowej, •antynarkotykowej oraz na tematy przemocy w rodzinie, uzależnienia behawioralne I. organizowanie prelekcji i pogadanek na tematy związane ze szkodliwym działaniem alkoholu, i narkomanii oraz przemocą w rodzinie a także uwzględnienie uzależnień behawioralnych najczęściej występujących wśród młodzieży szkolnej •organizowanie prelekcji i pogadanek na temat szkodliwości działania alkoholu i nikotyny na organizm człowieka •organizowanie spektakli i koncertów o tematyce szkodliwości wszelkiego typu używek w tym uzależnień behawioralnych •realizacja programów profilaktycznych we wszystkich szkołach w zależności od potrzeby •dofinansowanie zajęć sportowo- edukacyjno- rekreacyjnych •wspieranie zajęć integralnych poprzez organizowanie festynów, koncertów, konkursów z zakresu szeroko pojętej profilaktyki oraz letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.	Praca ciągłą cały rok	GKRPA we współpracy ze szkołami	2500
II	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii	•Udziałanie konsultacji rodzinom z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz rodzin z problemami natury behawioralnej •organizowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych podnoszących kwalifikacje osób świadczących usługi terapeutyczne •doposażenie placówek własnych w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych •dofinansowanie zajęć rehabilitacyjnych w trakcie obozów terapeutycznych	Cały rok	GKRPA, KPP w Pińczowie, SZOZ Żłota, Sąd Rodzinny Pińczów	2000

III Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe oraz uzależnienia behawioralne pomocy w różnych formach	• utworzenie i utrzymanie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i przemocy • współpraca z placówkami terapeutycznymi działającymi na terenie powiatu w celu poszerzenie świadczonych usług • kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do specjalistycznych poradni odwykowych • współpraca z Sądem Rodzinnym w Pińczowie i kierowanie wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie poddania się leczeniu odwykowemu	Praca ciągła	GKRPA, CARITAS Kielce, ZI, Poradnia Psychologiczno Zawodowa w Pińczowie, inne instytucje	3 500
IV Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz z problemami uzależnień behawioralnych	• Zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla rodzin patologicznych • zwiększenie skuteczności interwencji wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny spowodowanych nadużyciem alkoholu, narkotyków uzależnień behawioralnych(opracowanie i wdrożenie programów terapeutycznych dla sprawców przemocy; szkolenia dla pracowników Policji, GOPS, członków GKRPA, ZI) • współpraca z Niebieską Linia • wsparcie finansowe dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych tj. organizowanie wypoczynku letniego i zimowego, opłacenie dożywiania, zakup pomocy dydaktycznych • Wczesne wykrywanie zagrożeń alkoholowych, narkotykowych oraz behawioralnych w rodzinach oraz motywowanie do leczenia i terapii • kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do poradni zdrowia psychicznego, poradni odwykowych • współpraca z placówkami lecznictwa stacjonarnego i ambulatoryjnego • kierowanie do Sądu Rodzinnego wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Prace zgodnie z napływającymi wnioskami	GKRPA, Poradnia Odwykowa, kluby AA	4 000
V Przestrzeganie przepisów obowiązującego prawa związanego z wydaniem i cofaniem zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz przestrzeganie zasad tej sprzedaży	• Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy i podejmowanie odpowiednich interwencji w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości • opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Gminy dotyczących lokalizacji punktów sprzedaży i limitów zawartych w uchwale • zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy	Cały rok	GKRPA, KPP w Pińczowie	2 000

VI	Pomoc ofiarom przemocy w rodzinach	• Zorganizowanie spotkań dla ofiar przemocy ze specjalistą do w/w spraw • kierowanie ofiar przemocy na terapię leczniczo-rehabilitacyjną • szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie • opłata pobytu dla osób dotkniętych przemocą w ośrodkach, hostelach itp.	Cały rok	GKRPA, GOPS, KPP w Pińczowie, ZI	6 309
VII	Wskazanie pozytywnych wzorców osobowych poprzez zagospodarowanie czasu wolnego	• Dofinansowanie działań profilaktycznych min. wypoczynku wakacyjnego i zimowego • wprowadzenie zajęć sportowych w szkołach oraz świetlicach i doposażenie tych placówek w sprzęt min. sportowy oraz pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych • przygotowanie oraz tworzenie obiektów sportowych pod kątem zajęć oraz rozgrywek w piłkę nożną, piłkę siatkową, tenisa stołowego oraz innych, celem zagospodarowania czasu wolnego oraz wskazywania pozytywnych wzorców jego zagospodarowania • prowadzenie zajęć sportowych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży • przygotowanie do zajęć sportowych oraz dydaktycznych pomieszczeń w których mają być realizowane w niezbędny sprzęt (w tym sportowy) oraz niezbędne pomoce dydaktyczne	Praca ciągła cały rok	GKRPA, GOPS, Placówki Oświatowe z terenu Gminy, KPP w Pińczowie, Biblioteka w Złotej oraz filie,	20 000
VII I	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz uzależnień behawioralnych	• Organizacja imprez okolicznościowych m.in. Mikołajki, Wigilia, Dzień Dziecka oraz innych • dofinansowywanie działań na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży • zakup sprzętu sportowego dla szkół • prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjno- kulturalnych • współpraca z różnymi organizacjami społecznymi i instytucjami w zakresie walki z uzależnieniami, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć • wspieranie działań Policji, Poradni Odwykowej, placówek oświatowych oraz innych instytucji czy organizacji pozarządowych (np. LZS) • współpraca z placówkami oświatowym, stowarzyszeniami oraz klubami zlokalizowanymi na terenie Gminy Złota celem propagowania pozytywnych wzorców oraz szerzenia działań w ramach profilaktyki	Praca ciągła cały rok	GKRPA, GOPS, placówki Oświatowe, KPP w Pińczowie, SZOZ Złota, Poradnia Odwykowa	5 000
IX	Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Wynagrodzenia dla członków Komisji • rozmowy edukacyjno- motywacyjne z osobami zgłaszanymi na leczenie odwykowe oraz z ich rodzinami • rozpatrywanie wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia	Praca ciągła cały rok	GKRPA, Księgowosc UG Złota	42 000

	odwykowego •udzielenie rodzinom pomocy prawnej i innej celem minimalizacji skutków choroby alkoholowej •podnoszenie kwalifikacji członków Komisji, udział w szkoleniach, konferencjach itp. •obsługa korespondencyjna, zakup artykułów biurowych •refundacja badań biegłych powołanych przez Sąd w Pińczowie •udział w kampaniach edukacyjno- profilaktycznych •prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży podawania i spożywania napojów alkoholowych zwanej dalej kontrolą obejmującą: •przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi dotyczących w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym •sprawdzenie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z prawem miejscowym •weryfikacja przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w zezwoleniu Wójta Gminy Złota •współpraca z Zespołem interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Złota •opiniowanie wniosków o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z podjętymi Uchwałami Rady Gminy Złota	

Razem : 87 309 zł

Uzasadnienie

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029 jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn.zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm). Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz innych nałogów. Termin ważności programu dotychczas obowiązującego w tym zakresie upływa z dniem 31.12.2025 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029 rok jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Gminy Złota, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Złota, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w sposób zorganizowany i kompleksowy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Złota, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka a także do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczony środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy. Zadania przedstawione w programie będą realizowane przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, sąd, policję oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2029 nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień, jednakże przyczyni się do tworzenia warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożycia alkoholu, narkotyków itp., działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczenia dostępności do używek, zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych oraz ich usuwania.

mgr inż. Waldemar Podsiadło